

Hr Kristen Michal
Peaminister

08. juuni 2026.a.

ARUPÄRIMINE

Rail Balticu valmimine

Lugupeetud peaminister

Rail Baltica on Eesti lähiajaloo suurim taristuprojekt ning selle kogumaksumus on viimaste aastate jooksul kasvanud kordades. Projekti elluviimist on saatnud korduvad viivitused, kallinemised ning küsimused rahastuse piisavuse kohta. Balti riikide riigikontrollide ühisauditi kohaselt ulatub Rail Balticu projekti rahastuspuudujääk mitme miljardi euronit ning projekti valmimine kokkulepitud tähtaegadel ei ole tänaseks enam iseenesestmõistetav.

Erilist muret tekitab olukord Lätis, mis on kogu Rail Balticu koridori keskne lüli. Viimastel kuudel on Läti ametiasutused tunnistanud, et olemasolevatest vahenditest ei piisa kogu põhitrassi väljaehitamiseks. Samuti on Rail Balticu projekti koordineeriva ühissettevõtte RB Rail AS nõukogu esimees Matīss Paele avalikult kinnitanud, et Läti poolt sõlmitud põhitrassi ehituslepingute maksumus ületab märkimisväärselt nii Eesti kui ka Leedu vastavaid näitajaid ning osa sõlmitud lepingutest võib osutuda Läti jaoks majanduslikult jätkusuutmatuks.

Arvestades, et Rail Baltica toimib tervikliku ühendusena vaid juhul, kui kõik kolm Balti riiki suudavad oma kohustused täita, tekitab Läti olukord põhjendatud küsimuse projekti tegeliku valmimise, Eesti investeringute tasuvuse ning maksumaksjate huvide kaitse kohta.

Sellela seoses ja eeltoodust tulenevalt palume Teil vastavalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse paragrahvile 139 vastata järgmistele küsimustele:

1. Milline on Vabariigi Valitsuse hinnang Läti suutlikkusele viia Rail Balticu põhitrassi ehitus lõpule kokkulepitud mahus ja tähtaegadel?
2. Kas Eesti valitsus on saanud Läti valitsuselt kinnituse, et Rail Baltica põhitrass valmib kogu Baltikumi ulatuses 2030. aastaks ning millistel eeldustel see hinnang põhineb?
3. Milliseid riske näeb Vabariigi Valitsus olukorras, kus Eesti ja Leedu ehitavad oma lõigud valmis, kuid Läti ei suuda tagada ühendust kahe riigi vahel?
4. Kas Eesti valitsus on koos Läti, Leedu ja Euroopa Komisjoniga arutanud alternatiivseid stsenaariume juhuks, kui Läti ei suuda täita Rail Balticuga seotud kohustusi või jääb ajakavast oluliselt maha?

Arupärimine

"08..." 06.2026...Nr.1031

5. Milliseid samme kavatseb Eesti valitsus astuda, et kaitsta Eesti maksumaksjate huve olukorras, kus Rail Balticu projekti kogumaksumus kasvab jätkuvalt ning projekti valmimine sõltub olulisel määral Läti otsustest ja võimekusest?

Lugupidamisega

Lauri Laats

Anastassia Kovalenko

Vladimir Belobrovitsev

Aleksandr Jevgrafov

Vladimir Arkipov